

Göinge

Biologen

Kontaktblad för Göingebygdens Biologiska Förening

Kommande program:

I samverkan med Studieförbundet

Tisdagen den 17 april

Skådarmorgon, Finja fågeltorn.

Vi träffas vid fågeltornet nedanför Finja kyrka mellan kl 08-10:00. Se sidan 3 om "skådarmorgon/-kväll".

Måndagen den 23 april

"Möt våren vid Magle våtmark".

Samling kl 18:00 vid P-platsen vid S Kringelvägen. Vi går en tipspromenad

och tittar samtidigt på vilka fåglar och växter som kommit. En holk utlottas.

Förfrågningar: Johnny Nilsson
0451-122 54

Söndagen den 6 maj

"Fågelskådningens Dag"

vid Hovdala slott. Samling vid stora parkeringen. Programmet består av flera bitar, välj ut det du tycker är intressant.

En dag för hela familjen, ta gärna med släkt och vänner!

forts nästa sida!

Foto: Magnus Mårtensson

www.gbfnatur.se

Nr
2018:1
(årg 49)

Bilden: GBF:s traditionella exkursion till Hanöbukten (2018-02-04).

Grågäss

* **Guidad naturvandring** ca 1½ tim.
Kl 07:00 - 8:30 och kl 09:00 - 10:30.

* **Fågelringmärkning** på Hovdala-fältet med Håkan Winqvist.

Förfrågningar: Tommy Nilsson
072-388 51 50

* **Andfågelräkning** kl 07:00 – 10:00
i Finjasjön med omnejd. Den 220:e i
GBF:s regi.

Förfrågningar: Thomas Johnsson
070-331 61 26

Tisdagen den 8 maj

Skådarmorgon, Gummastorpa-sjön. Vi träffas vid Ballingstorp, väster om sjön mellan kl 08-10:00. Se sidan 3 om "skådarmorgon/-kväll".

Söndagen den 20 maj

Floravandring vid Vedhygge

Vi samlas vid Linnéskolans P-plats (vid N Kringelvägen) kl 09:00. Åter ca

kl 12:00. Medtag fika!

Förfrågningar: Carl-Axel Andersson
070-288 55 12

Tisdagen den 29 maj

Skådarkväll, Hörlinge ängar.

Vi träffas vid fågeltornet norr om ängarna kl 18:30.

Se sidan 3 om "skådarmorgon/-kväll".

Lördagen den 2 juni

Långexkursion till Österlen.

Vi gör en heldagsutflykt med buss till ett flertal intressanta lokaler i sydöstra Skåne. Start kl 07:00 och hemkomst ca kl 18. Mer information om exkursionen på sidan 7!

Torsdagen den 7 juni

Floravandring vid Vannaröds ängskrona, Sösdala

Vi samlas vid föreningslokalen "Spindeln" (vid Österåsgatan 11) kl 17:00 eller vid Ängskronan kl 17:30. Arne Gustavsson leder.

Förfrågningar: Johnny Nilsson
076-886 76 57

Lördagen den 9 juni

Bioblitz vid Änglarps by, N Röke

Vi inventerar växter och djur under hela dagen från kl 08:00 till sen eftermiddag.

Mer information om dagen hittar ni på sidan 12!

Göinge
Biologen

Nr 2018:1. Årgång 49.
Ansvarig utgivare:
Tommy Nilsson
Lövgatan 3
281 38 Hässleholm
Mobil 072-388 51 50
tommy.nilsson51@telia.com

Skådarmorgon resp -kväll!

Transporten till och från skådarlokalen fixar ni själva. Vid samäkning ordnar var och en detta genom att kontakta skådarkompisar. Glöm inte ta med fika!

Förfrågningar: Håkan Winqvist
072-579 48 66
Anders Larsson
070-319 23 57

VÅRA OLIKA TEMAGRUPPER

Floragruppen (ute)

Träffas vid "Spindeln" kl 17:00 vid följande tillfällen (torsdag): **26/4** och **21/6**
Förfrågningar: Johnny Nilsson
076-886 76 57

Fågelgruppen

Inga möten inplanerade under sommarhalvåret, förutom skådarmorgnar och -kvällar!

DigitalFOTOgruppen

Genomför en uteträff den **7 maj** kl 18-21:00. Samling vid "Spindeln"!
Förfrågningar: Thomas Johnsson
070-331 61 26

**Häng med i våra temagrupper
- Alla är välkomna!**

Småkrypsgruppen

Träffas vid följande tillfällen:

2 maj: Mölleröds kungsgård.

16 maj: Linnéängen, Hässleholm, samling vid Linnéskolans P-plats.

30 maj: Mölleröds kungsgård.

13 juni: Öraholma, dock samling vid Läredaskolan (Dykens väg).

Samling kl 18:00 eller när ni hinner komma; ring vid behov! Medtag fika!

Förfrågningar: Pål Axel Olsson
070-351 23 70

Vandringsgruppen

Onsdagen den **25 april** en vandring i Sanatorieskogen, Tyringe. Samling kl 18:00 vid P-plats, Malmövägen i Tyringe. Medtag fika!

Förfrågningar: Roland Gustavsson
076-768 81 19

Måndagen den **4 juni** en vandring i Galgbacken, Hässleholm. Samling vid Linnéskolans P-plats (Kringelvägen) kl 18:00. Medtag fika!

Förfrågningar: Anders Jägervall
070-389 34 32

§§§§ FöreningsInfo:

Medlemsavgiften

är **100:-** för vuxna. Familj betalar 100:- för medlem nr 1 och övriga tillkommande betalar 20:-. Den som är född 2001 eller senare räknas som ungdomsmedlem 2018 och betalar 20:-.

OBS! Vi har bytt bank till Sparbanken Skåne och gått över till bankgiro!

GBF:s bankgiro är 394-6803. Var god ange medlemsnummer vid betalning via internet. Medlemsnumret återfinns bl a i adressetikettens övre kant.

forts...

Föreningens styrelsemöten

Styrelsen genomför möten vid följande tillfällen under våren: Tisdagen den **20 mars** och torsdagen den **3 maj**. Vid behov kan ytterligare möten tillkomma.

Fredagen den 20 oktober i fjor satte Ingvar Andersson, Arne Gustavsson, Roland Kjellander och undertecknad upp två **knipholkar** vid Lillasjö i Hästveda.

Thomas Johnsson

Arrangemanget "**Naturnatten**" genomförs inte i år - vi låter det vila till nästa år!

GB-redaktionen

Skånsk Naturfotofestival har tagits över av ZOOM Fotoresor AB och kommer att genomföras lördagen den 6 oktober i Hässleholm kulturhus.

GB-redaktionen

Pionjär? **Fiskmåsen** är på väg att bli en stadsfågel. På många platser har fiskmåsarerna alltmer börjat häcka inne i städerna. I Hässleholm kom två ungar ut från en häckning på innergården hos Capio Göingekliniken 2017.

Arne Gustavsson

Tidigt vårtecken! En **igelkott** observerades i vår trädgård på Ekedal i Hässleholm redan den 29 januari! Hoppas att den kunde "somna om"!

Ebbe Bjärlestam

Sen insektsätare! Den 26 oktober sågs en **gransångare** vid vårt fågelbord på Ljungdala, Hässleholm.

Thomas Johnsson

Grönvit nattviol. I Vannaröds Ängskrona kunde jag sommaren 2017 räkna ihop 401 blommande individer, alltså något fler än fjolårets 320 ex.

Kurt Sköld

Råkor. En råkkoloni hittade jag våren 2017 mellan Vinslöv och Åraslöv. Den håller 12-15 par och ligger i östra änden av Stainabjär. Bona i stora granar 50 m från vägen.

Anders Linus Larsson

Tilltalande ställen intill Hovdala porttorn.

I den första solglimten på nya året januari 2018 ger sig **fläckig glansspinnare**s lilla mörka larv ut på promenad uppåt den ljusa varma murväggen intill porttornet. Den har nu vilat i markförnan någon tid hos värdväxten - uppländsk vallört, som platsar där.

Nere vid ån i sin växtmiljö välkomnar den lysande svampen **snurrkrös**. Det är en geléartad fruktkropp, som enstaka griper tag i grenverket.

Snurrkrös Foto: Lisbeth Olsson

I Gränsabacken intill med åldriga ekar, växer i halvskugga **fjällig filtlav** *Peltigera praetextata*. Ett konstverk. Den har här på plats rikligt med bark- och stiftförsedda fjällliknande små utskott på bålen. De innehåller både svamp och alg och är vegetativa spridningskroppar. De bryts av och hamnar i grönskan för tillväxt. Även fruktkroppar finns. Vackra rubinröda apothecier, där sporer från lavsvampen främst har hjälp av vindbyar för att anträffa lämpliga frilevande algceller för ett samarbete som håller i vått och torrt. Gärna en bit bort för vidare spridning i en god miljö.

Lisbeth Olsson

Gränsabacken Foto: P A Olsson

Fjällig filtlav Foto: Lisbeth Olsson

R e k o r d m å n g a . På Hofgårdens marker nära Helgeån och Skeingesjön har 2017 räknats in 540 **klockgentianor**. År 2016 observerades 520 individer, år 2015 350, år 2014 187, år 2013 184, år 2012 168, år 2011 175, år 2010 175 och år 2009 38 individer. De två åren dessförinnan hittades inga blommor p g a att maderna var vattendränkta. År 2006 räknades 170 individer.

Jerker Thorvaldsson

Klockgentiana

Bålgetingbo

Foto: S Sandén

S v a r t b y g g e.? Holk nr 12 i Vannaröds Ångskrona har under sommaren 2017 använts av **bålgetingarna** till ett bobygge inne i holken i mer än 4 våningar, något som dock inte räckte. Ett "burspråk" kom till som en tillbyggnad - med eller utan bygglöv??

Sune Sandén

Möte med våra kommunpolitiker den 20 december 2017:

En delegation från GBF med vår ordförande Tommy Nilsson i spetsen mötte tre höga kommunpolitiker för att diskutera:

- * Byggandet av Finja fågeltorn
- * Anläggande av våtmark Hovdala
- * Bekämpandet av invasiva arter

Våra synpunkter blev positivt bemötta och vi hoppas på ett gott samarbete kring dessa frågor framöver!

Foto: Arne Gustavsson

Holkspikning hos Ebbe Bjärlestam vecka 8

Under sportlovsveckan ordnade GBF tillsammans med Ebbe Bjärlestam och IOGT-NTO (Jerry Sigurdsson & Bengt Carlsson) holkspikning för barn och ungdomar. Under veckan tillverkades 189 st fågelholkar av 85 barn och ungdomar med föräldrar, far- och morföräldrar - till fromma för våra fåglar.

Ett stort tack till dig, Ebbe, för ditt engagemang!

Kommunens fördjupade översiktsplan

Den 14 februari fick en grupp ur GBF en introduktion till kommunens nya översiktsplan av Ylva Hartman Magnusson och Lars-Erik Williams från Hässleholms kommun. Därefter har gruppen diskuterat planens innehåll och lämnat ett remissvar!

Vi vill bli fler medlemmar i GBF!

Anmäl även familjemedlemmar för endast 20 kr/person!

Upprop!!

Hjälp oss att inventera...

* Spelande orrtuppar i Hässleholms kommun

Vid en heltäckande inventering 1977 hittade vi 106 spelande tuppar på 18 olika högmossar i kommunen. Rapportera alla spelande orrtuppar under perioden mars-början av maj till undertecknad!

* Häckande storskarvar i Hässleholms kommun

Vi har/har haft en känd koloni i sjön Tydingen (om den finns kvar?) men häckar de någon annanstans inom kommunen? Rapportera häckande skarvar till undertecknad!

* Inventera våtmarker i Hässleholms kommun

Vill du inventera en lokal (fåglar) ber vi dig kontakta undertecknad! 16 lokaler är redan bokade!

Thomas Johnsson
thomas@clangula.se
070-331 61 26

Lördagen
den
2 juni

Långexkursion ÖSTERLEN

Program: Vi reser kl 07:00 från Linnéskolans P-plats (N Kringelvägen) med buss till följande lokaler i sydöstra Skåne: Haväng, Stenshuvud, Bäckhalladalen, Benestads backar, Fyledalen och Skogshejdan. Medtag lunch och fika, som vi intar på lämpliga platser under dagen.

Vi beräknas vara åter i Hässleholm cirka kl 18:00.

Kostnad: Max 100 kr/person (GBF subventionerar bussresan med 5 000 kr). Max 40 deltagare! Först till kvarn! Min 25 deltagare för genomförande!

Anmälan snarast till Lennart Björkquist (tel. 070-332 31 29 el. lbj5912@gmail.com), **dock senast den 30 april!** Helst via e-post!

Lennart Björkquist

Rapporter från fältet:

Inventering av **övernattande glador** i Skåne i december 2017: Inom Hässleholms kommun fann vi endast 4 övernattande individer vid Åraslövs gård - betydligt fler fann man inom Kristianstads kommun och längre söderut i Skåne.

Håkan Winqvist

Under 2017 häckade 71 fria storkpar i Skåne och 56 ungar blev flygga. Den positiva utvecklingen beträffande häckande fria par består, d.v.s. sådana storkar som har flyttat från Skåne som årsungar, tillbringat en tid utomlands och sedan återvänt. Skälet till att vissa storkar fortfarande inte flyttar är den "sociala magnet" som de stationära storkarna i Skåne utgör, inklusive storkarna i hägnen. Av storkarna i hägn kom 102 ungar på vingarna under året!

Storkprojektet

Ringmärkning på Ljungdala. Nu när jag har lite mer tid så tänkte jag att jag skulle prova att sätta upp ett nät hemma vid vårt fågelbord, för att se vad det är för fåglar och hur många det kan vara, och även kanske få besked om vart de tar vägen när de skall häcka.

Jag har haft nätet uppe vid tre tillfällen, den 15/1, 22/1 och 7/2.

Totalt har jag ringmärkt 75 fåglar fördelat enligt följande: **Blåmes** 23, **pilfink** 21, **gråsiska** 11, **talgoxe** 9, **rödhake** 2, **stjärtmes** 2, **grönsiska** 2 och en vardera av **bofink**, **entita**, **nötväcka**, **domherre** och **gråsparv**. Det jag framför allt reagerar på att det är så många blåmesar. Jag har inte haft mer än 6 framme vid fågelbordet samtidigt. Så det är alltså stor omsättning på dem. Även Thomas Johnsson (som bor i närheten) har haft besök av ringmärkta fåglar, så vi får se hur långt de sprider sig. **Rapportera gärna till mig!**

Håkan Winqvist

familjen.winqvist@telia.com

*Strömstaren vid Vinslövssjön och Vinne å,
sågs även av Inger & Staffan Castor vid Kolonivägen i Bjärnum*

Rensning av holkar kring Vinslövssjön

I mulet lite fuktigt väder och någon plusgrad och med tunt snötäcke kollade Ingvar Andersson och Arne Gustavsson de holkar, som våarna 2016 och 2017 hängts upp vid Vinslövssjön.

Obs av kniphane, gräsänder, häger, grönsiskor och korp.

Småfågelholk nr

- 16:1 Lite borester. Spillning. Något förstorat ingångshål.
- 16:2 Bo av blåmes..
- 16:3 Svartvit flugsnappare, påbörjat bobygge
- 16:4 Bo av blåmes.
- 16:5 Bo av svartvit flugsnappare.
- 16:6 Borester. 10-15 ekollon.
- 16:7 Spillning. Ingångshål lite förstorat.
- 16:8 Bo av talgoxe. Ingångshål lite förstorat.
- 16:9 Bo av talgoxe.
- 16:10 Bo av svartvit flugsnappare.
- 17:1 Bo av blåmes.
- 17:2 Spillning.
- 17: 3 Bo av talgoxe.
- 17:4 Bon av talgoxe (underst), blåmes och svartvit flugsnappare (överst).
- 17:5 Bo av talgoxe. Ingångshål lite förstorat.
- 17:6 Bon av blåmes (underst) och svartvit flugsnappare (överst).
- 17:7 Bo av talgoxe. Borest med ca 15 celler av bålgeting. Ingångshål förstorat.
- 17:8 Bon av talgoxe (underst) och svartvit flugsnappare (överst).
- 17:9 Bo av talgoxe.
- 17:10 Bo av blåmes. Ingångshål förstorat.
- 17:11 Bo av blåmes. Ingångshål lite förstorat.

Knipholk

- 16:7 Bomaterial (rikligt) från kaja.
- 16:8 Bomaterial (mossa m.m.). Kajvingrester. Ben av småfågel med fötter med klor. Spyboll med rester av småfågelskelett.

Fladdermusholk N På listen lite spillning

Fladdermusholk S På listen mycket spillning /Arne Gustavsson

ANDFÅGELRÄKNING i Finjasjön samt Stoby och Magle våtmarker 2018-01-14

Ref: Thomas Johnsson, Solbrinken 7, 281 41 HÅSLEHOLM

Sid 1 (1)

Mobil: 070-331 61 26, E-post: thomas@clangula.se

Väder: Mulet, måttlig vind, kyligt (0 grader C), tunt lager med snö/frost. **Rejåla översvämningar i och runt sjön!!!** Till följd av mycket regn under hösten var sjön knäppt två meter över normalvattenståndet (42,5 m). Stora översvämningar, bl a på Hovdalfälten!

Fågelart	Finjasjön, delområde				Summa	Magle våtm	Stoby våtm	Hörlinge+Almaån	Totsumma
	I	II	III	IV					
Islägg	isfri	isfri	isfri	isfri		delar isfri	is	räknades ej!	
Skäggdopping	1				1				1
Storskarv	14	9			23	2			25
Häger	1	17		1	19	3			22
Sångsvan	10	12		17	39	12			51
Knölsvan	15		5		20	4			24
Grågås	127	33		20	180	45			225
Kricka					0		3		3
Gräsand	876	74			950	100	8		1058
Knipa	9	2		2	13	6	2		21
Storskrake	1	53	8		62	4			66
Salskrake		8			8				8
Vigg	14			6	20	2			22
Sothöna					0	23			23
Summa	1052	182	13	45	1335	196	13	0	1549

Observatörer

(8 personer)

J Nilsson A Larsson A Gus- T Johnsson
L Björk- T Persson tavsson G Malm
qvist

O Trygge- T Johns-
son son

2015: 1 410 ex
2016: 1 061 ex
2017: 1 405 ex

13 arter

Många Flest fåglar på fält och översvämningar
individer! inom omr II - IV!

Relativt få Lite öppet
individer! vatten!

Dagens andfågelräknare, som trotsade både kylig vind och översvämningar! Lennart Björkqvist var också med Område IV räknades med hjälp av bilder från en drönare för första gången någonsin.

Övriga observationer: Havsörn (två observationer), bergfink (minst 1000 ex), tofsvipa 8 ex, ringduva ("sång") gröngöling och vinterhämling (25 ex Mjölkalångafälten).

Nästa andfågelräkning genomförs 2018-03-18

ANDFÅGELRAKNING i Finjasjön samt Stoby och Magle våtmarker 2018-03-18

Ref: Thomas Johnsson, Solbrinken 7, 281 41 HÄSSLEHOLM
070-331 61 26 (m), thomas@clangula.se

Sid 1 (1)

Väder: Molnfrött och soligt, svag vind från öster, 3-5 minusgrader (minus 7-10 under natten). Mars månad har varit generös med både kyla och snö - och våren är därför sen! Ungefär en fjärdedel av sjön är isfri (östra delen) medan övriga delar är isbelagda.

Fågelart	Finjasjön, delområde				Summa	Magle våtm	Stoby våtm	Hörlinge- o Almaån	Totsumma
	I	II	III	IV					
Isläge	del med is	del med is	is	is		delar isfri	delar isfri	isfri	
Skäggdopping		1			1				1
Storskarv	2	1			3				3
Häger		38			38	1			39
Sångsvan		19		32	51	5		3	59
Knölsvan					0	6			6
Grågås	17	252		200	469	131		21	621
Blåsgås				20	20				20
Kanadagås		53		20	73	3			76
Vitkindad gås					0	6			6
Kricka					0		5		5
Gräsand	1	120		5	126	252	12	158	548
Vigg	22	11			33	2	11		46
Knipa	57	7		17	81	12	4	5	102
Storskrake		21			21				21
Salskrake		3			3				3
Sothöna					0	44			44
Summa	99	486	0	294	877	461	32	187	1600

Observatörer B Severson T Persson L Björk- O Tryggesson A Gustavsson 2017: 1 469 ex
(9 personer) I Kristians- A Larsson quist G Lindhe T Johnsson 2016: 1 224 ex
son 2015: 999 ex

1/ Hembygdsparcken: Gräsand 90 ex - 75 ex = 15 ex (läggs i omr II)

Vena kärr: Isbelagd

12 arter

Snitt (4 år) = 1 321 ex

Övriga observationer: Havsörn, 4 ex, varav minst en ad, sånglärka flera ex, dubbeltrast 15 ex och trana 2 ex.
Nästa andfågelräkning genomförs 2018-05-06 Foto: Ingmar Kristiansson & Thomas Johnsson

är en inventering av olika organismer inom ett begränsat område och under begränsad tid. Syftet med en bioblitz är att upptäcka, räkna, kartlägga och lära mer om de levande varelserna inom området men också att **öka intresset för biologisk mångfald** och förståelsen för att skydda och vårda värdefulla områden. Detta är tredje året som GBF genomför en bioblitz.

Vilket område inventerar vi: Änglarps by med Gårdsjön och omgivande skogar, högmossar, fält och åkrar. Området ligger ca 6 km N Röke.

Vilka deltar: Fågel-, flora-, småkryps- och digitalFOTOgruppen men även övriga medlemmar inom GBF.

När inventerar vi: Lördagen den **9 juni**, samling vid Änglarps by längs västra vägen mellan Röke och Vittsjön (se karta på vår hemsida www.gbfnatur.se) **kl 08:00** och vi håller på framåt eftermiddagen. Reservdag (p g a vädret): Söndagen den **10 juni!** **OBS! Ange om ni även kan delta den 10 juni och hur vi i så fall kan nå er för att informera er om detta!**

Respektive gruppansvarig bjuder in till träffen via e-post. Övriga medlemmar anmäler sig till Thomas Johnsson på thomas@clangula.se eller 070-331 61 26 **senast den 3 juni!** Vi kommer nämligen att bjuda på en lätt lunch med vacker utsikt! Ta gärna med egen fika om du blir sugen före eller efter lunchen!

Resultatet av denna omfattande inventering kommer sedan att redovisas i en skriftlig rapport på vår hemsida www.gbfnatur.se.

Välkommen till en trevlig träff där vi förenar nöje med nytta!